

Piaty ročník Svetového dňa trombózy na Slovensku

MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.¹, MUDr. Juraj Sokol, PhD.¹, prof. MUDr. Viera Štvrtinová, CSc.², doc. MUDr. Mária Hulíková, CSc.³, MUDr. Miroslava Dobrotová, PhD.¹, MUDr. Ivana Plameňová, PhD.¹, MUDr. Pavol Hollý, PhD.¹, MUDr. Juraj Chudej, PhD.¹, MUDr. Emília Flochová, PhD.¹, MUDr. Tomáš Šimurda, PhD.¹, MUDr. Matej Samoš, PhD.⁴, MUDr. Tomáš Bolek⁴, MUDr. František Nehaj⁴, prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc.⁵, prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.¹, prof. MUDr. Ján Staško, PhD.¹.

¹Národné centrum hemostázy a trombózy, Klinika hematológie a transfuziológie, Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Martin, Martin

²II. interná klinika, Lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Bratislava

³Centrum hemostázy a trombózy, Košice

⁴I. interná klinika, Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského a Univerzitná nemocnica Martin, Martin

⁵IV. interní hematologická klinika, Lékařská fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova, Hradec Králové

Dňa 12. októbra 2018 sa v Martine opäť organizovali aktivity v rámci celosvetovej iniciatívy jubilejného piateho Svetového dňa trombózy. Podujatie sa uskutočnilo tradične pod vedením Medzinárodnej spoločnosti pre trombózu a hemostázu (International Society on Thrombosis and Haemostasis, ISTH), odborným garantom na Slovensku bola Slovenská spoločnosť pre hemostázu a trombózu (SSHT, prezident spoločnosti prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc.) Slovenskej lekárskej spoločnosti (SLS) v spolupráci so Slovenskou angiologickou spoločnosťou (SAS, prezident spoločnosti doc. MUDr. Juraj Maďarič, PhD., MPH, v zastúpení prof. MUDr. Viera Štvrtinová, CSc.) SLS.

Vask. med., 2018,10(2-3):107-108

Prezident SSHT prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., a prof. MUDr. Viera Štvrtinová, CSc.

Prof. MUDr. Ján Danko, CSc.

Odborný program

Záštitu nad podujatím prevzal dekan Jesseniovej lekárskej fakulty Univerzity Komenského prof. MUDr. Ján Danko, CSc.

Po otváracom príhovore prof. MUDr. Jána Danka, CSc., a MUDr. Dušana Krkošku, PhD., MBA, nasledoval prvý blok prednášok, v rámci ktorého prezident SSHT prof. MUDr. Peter Kubisz, DrSc., prezentoval historický prehľad poznania trombózy a embólie. Súhrnnou prednáškou pokračoval aj prof. MUDr. Jaroslav Malý, CSc., ktorý sa zamerával na 25-ročnú históriu vývoja heparínov s nízkou molekulovou hmotnosťou.

V sekcii zameranej na tromboembolizmus a trombofiliu poukázala na dôsledky potromboflebitického syndrómu prof. MUDr. Viera Štvrtinová, CSc., prof. MUDr. Ján Staško, PhD., podčiarkol vo svojej prezentácii význam syndrómu lepiivých doštičiek pre klinickú prax. Na rizikové faktory VTE pri malignite upozornil MUDr. Juraj Chudej, PhD., a MUDr. Emília Flochová, PhD., sa venovala paroxyzmálnej nočnej hemoglobínurii ako ďalšej z možných príčin vzniku trombózy.

Riziká VTE a súčasné optimálne terapeutické postupy zhrnula vo svojej prednáške doc. MUDr. Mária Hulíková, CSc. Možnostiam reverzie účinku priamych perorálnych antikoagulancií sa venovali vo svojich prezentáciách MUDr. Miroslava Dobrotová, PhD., a MUDr. František Nehaj. MUDr. Matej Samoš, PhD., a MUDr. Tomáš Bolek vyzdvihli vybrané problémy v liečbe DOAK z pohľadu kardiológa.

Nasledovali prezentácie kazuistík upozorňujúcich na výskyt tromboembolizmu v rôznom veku vrátane pediatrickej populácie, v rozličných lokalizáciách cirkulácie vrátane mozgového a uteroplacentárneho riečiska a pri rôznych diagnózach vrátane porúch fibrinogénu, ktoré prezentovali MUDr. Ivana Plameňová, PhD., MUDr. Pavol Hollý, PhD., MUDr. Lucia Stančiaková, PhD., a MUDr. Tomáš Šimurda, PhD.

Prednášajúci z centier hemostázy a trombózy v rámci odborného programu 5. Svetového dňa trombózy

Na záver odborného programu prednosta Kliniky hematológie a transfuziológie JLF UK a UNM Martin prof. MUDr. Ján Staško, PhD., poďakoval všetkým prítomným za účasť a spoluprácu pri organizácii 5. Svetového dňa trombózy a zároveň ich srdečne pozval na 6. Svetový deň trombózy, ktorý sa uskutoční dňa 11. 10. 2019 opäť v Martine.

Sprievodné aktivity odborného programu

Odborný program 5. Svetového dňa trombózy určený pre lekárov a ďalších zdravotníckych pracovníkov, ktorý sa konal v budove Hotela Turiec, bol zároveň sprevádzaný aj pestrou škálou aktivít.

Nanešťastie stále platí fakt, že jeden zo štyroch ľudí na celom svete umiera na dôsledky trombózy. Podiel osôb, ktoré umierajú na následky vzniku trombózy, je dokonca vyšší ako celkové množstvo ľudí, ktorí zomrú každoročne na AIDS, rakovinu prsníka a autonehody.

Trombóza je tvorba krvnej zrazeniny v cieve. Cievou môže byť akákoľvek artéria či vena. Takto vytvorený cievny uzáver môže spomaliť alebo zastaviť normálny prietok krvi, a dokonca sa dostať krvným prúdom do pľúcneho riečiska v podobe pľúcnej embólie. Trombóza je často preventabilnou príčinou troch najčastejších kardiovaskulárnych smrteľných komplikácií – infarktu myokardu, ischemickej cievnej mozgovej príhody a venózneho tromboembolizmu (VTE) (1).

Pri príležitosti výročia narodenia profesora Rudolfa Virchowa sme tak znova upozorňovali verejnosť na rizikové faktory, okolnosti, diagnostiku, liečbu a najmä prevenciu VTE.

Od 1. 10. 2018 boli na verejných miestach vrátane Univerzitnej nemocnice Martin a v centrálnej časti mesta rozmiestnené informačné tabule, plagáty a citylights poukazujúce na blížiaci sa termín 5. Svetového dňa trombózy.

Okrem toho boli informácie o trombóze a 5. Svetovom dni trombózy dostupné prostredníctvom článkov v magazíne RADAR, LIEK, vo víkendovom vydaní denníka SME – SME Ženy, v časti Kultúrna ponuka týždenníka MY Turčianske noviny, na webových stránkach mesta Martin – martin.sk, turciana.sk, na portáli pravda.sk a lenprezdravie.sk. Informácie o pripravovaných aktivitách, retrospektívne reportáže z nich, ako aj údaje o samotnom závažnom zdravotnom probléme tromboembolizmu boli opakovane vysielané v rámci vysielania TV Turiec a TV Raj.

Piaty Svetový deň trombózy bol zviditeľnený aj v Rádiu Vlna a do Rádia Rebeca o ňom prišla porozprávať MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.

Na celú škálu udalostí pripravovaných s cieľom šíriť informácie o rizikách vzniku trombózy upozornila aj diskusia s prof. MUDr. Jánom Staškom, PhD., v relácii Dámsky klub RTVS.

Piaty Svetový deň trombózy bol zviditeľnený aj na Facebooku.

Počas tohto podujatia sa ľudia mali možnosť pýtať a diskutovať o témach týkajúcich sa problematiky trombózy v informačných stánkoch pri vstupe do Univerzitnej nemocnice Martin, v centre mesta a pred Slovenským komorným divadlom.

Potrebu pohybu ako pomerne ľahko dostupnej a jednoduchšej metódy prevencie vzniku trombózy podčiarkol rekreačný Beh proti trombóze so štartom pri obchodnom centre Galéria v Martine, ktorý prišli podporiť aj bývalí reprezentanti Slovenska v atletike Mgr. Štefan Balošák a Mgr. Pavol Zemko.

Pohyb vo forme cvičenia v posilňovni bol objektom ďalšej z aktivít programu piateho Svetového dňa trombózy. Ľudia mali možnosť cvičiť v partnerských fitness centrách a zlepšiť si kondíciu na plavárni mesta Martin.

Obyvatelia mesta Martin mali na výber jedlá podľa zdravého jedálneho lístka vo vybraných reštauráciách.

Široká verejnosť, seniory a študenti Univerzity tretieho veku JLF UK mali možnosť vypočuť si prednášky MUDr. Radoslavy Šimonovej, PhD., a MUDr. Juraja Sokola, PhD., na tému rizikových faktorov a podmienok vzniku VTE, poučiť sa a vyskúšať si základy akútnej prvej pomoci pri kardio-pulmo-cerebrálnej resuscitácii a akútnom infarkte myokardu.

Okrem toho boli pripravené prednášky na tému zdravého životného štýlu, fyzioterapeuti inšpirovali návštevníkov cvičeniami, ktoré takisto prispievajú k prevencii vzniku trombotických komplikácií.

Nevyhnutnosť dodržiavať zdravý životný štýl zdôraznil aj rozhovor s pacientom, u ktorého bola diagnostikovaná trombotická epizóda.

Ľudia mali v tento deň možnosť poradiť sa a konzultovať možnosti prevencie, diagnostiky, liečby a príznakov trombózy s pracovníkmi Národného centra hemostázy a trombózy v Martine.

Literatúra

1. World Thrombosis Day – Know the facts: know thrombosis [cit. 2018-10-30]. Dostupné na internete: <http://www.worldthrombosisday.org/issue/thrombosis/>

MUDr. Lucia Stančiaková, PhD.

Národné centrum hemostázy a trombózy
Klinika hematológie a transfuziológie, JLF UK a UNM
Kollárova 2, 036 59 Martin
stanciakovaj@fmed.uniba.sk

